

Forholdene ikke egne sig for Embedet, eller som ikke uden grov Forurettelse kunde foretrakkes for et større Antal betydeligt bedre kvalificerede Ansøgere. Naar saaledes er bestemt forkasteligt Valg efter uberettigede Hensyn er ubeløst, maa det Dørlige overlades Kommunen, og der sker ingen stor Skade ved, at personligt Kendskab og enkelte Ansøgere's Forbindelse med og Tilslutning til Kommunen og dens Medlemmer faaer nogen Indflydelse." Denne Motivering forekommer mig at være baade fuldstændig udtømmende og rigtig. Det kan jo ikke være ubesjendt for Noget af os, at der hvert Dieblit baade fra Kommunernes og fra Skoledirektionernes Side høres Klager over, at ingen af dem egentlig kan faae den, de helst ønske til Lærer, og at der fra Kommunernes Side ikke sjældent, for at faae en bestemt Ansøger valgt, bruges den Fremgangsmaade at indstille foruden ham tvende absolut meget lidt kvalificerede. Det er en Fremgangsmaade, som er mislig, og som bør undgaaes. Naar Skoledirektionen derimod kan udskjude dem, der paa ingen Maade kunne anses kvalificerede, forekommer det mig paa den ene Side, at dens Tilsynsret fuldt ud er iagttaget, og paa den anden Side vil indenfor den sneværede Kreds af Ansøgere Valg kunne ske frit fra Kommunernes Side, hvilket ogsaa forekommer mig at være ønskeligt; thi derved ubeløstes al den Lyst, hvor en saadan maatte finde Sted, til at indstille Andre end de mest kvalificerede til Embedet. Jeg har saaledes opstillet dette Forslag under den Forudsætning, at det kunde vinde nogen Tilslutning her i Thinget, men er dette ikke Tilfældet, skal jeg gjerne tage det tilbage. Jeg bemærker udtrykkelig, at den Ændring, som er opstillet under Nr. 4 til § 24, er opstillet under Forudsætning af, at den foreslaaede nye Paragraf indstemmes; thi da maatte der i den foranstaaende Paragraf foregaa en Forandring. Hvis altsaa dette Forslag til en ny § 25 enten forkastes eller tages tilbage, saa er det deraf en Selvfølge, at den Ændring, som er foreslaaet under Nr. 4, og hvorefter Ordene „indstilles til" skulle forandres til „ansættes i", ogsaa bortfalder, thi saa er der ingen Grund til at gjøre denne Forandring.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer):

Det første Ændringsforslag, som foreligger, er stillet af det ærede Medlem for 10de Kreds (Tessen). Jeg forstaaer meget vel, at der kan være et Ønske om at forsøge en Forandring i de nu bestaaende Regler for Valget af Skolelærere, og jeg kan derfor heller ikke undre mig over, at det ærede Medlem for 1ste Kreds (Krieger) ønskede, at der blev gjort et Forsøg i denne Retning. Jeg nævner imidlertid Lovl. om, hvorvidt det nu er det rette Dieblit at komme ind paa denne Sag i det Hele taget, eller om man ikke i alt Fald endnu for nogen Tid bør lade det bestaa, som har bestaaet siden 1856;

men jeg kan derhos ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at det Forslag, som det ærede Medlem har stillet, i alt Fald maatte suppleres paa et Par Steder for overhoved at være brugeligt. Der staaer nemlig i Begyndelsen af den foreslaaede nye § 25: „Af de indkomne Ansøgninger har Skoledirektionen Ret til, foruden dem, der maatte være indgivne af Mænd, der efter foranstaaende Paragraf ikke kunne komme i Betragtning, at udskjude indtil en Trediedel." Blandt de øvrige Ansøgere vælger Byraadet eller Sogneraadet i et samlet Møde med Skolekommissionen den, som efter Flertallets For mening anses mest egnet til Kaldet." Man har der aabenbart tænkt sig, at der altid var et større Antal Ansøgere om Embedet; men er der et indskrænket Antal Ansøgere, saa behøves der andre Regler, og den, som det ærede Medlem har foreslaaet, maatte derfor suppleres. Længere hen findes der den Bestemmelse, at, naar der sker Indsigelse mod Valgets Gyldighed, afgjøres Spørgsmaalet derom af Undervisningsministeriet, og i sidste Punktum udtales det, at under visse Omstændigheder kan Skoledirektionen besætte Embedet; men i den Bestemmelse, som lægger Afgjørelsen i Ministeriets Haand, mangler en supplerende Bestemmelse om, hvad der eventuelt skal ske, om Ministeriet kan lade foretage Omvalg, eller om Skoledirektionen, saaledes som det sidste Punktum giver Anvisning paa, skal besætte Embedet. En saadan Bestemmelse vil ikke kunne undværes. — Uvalgets Flertal har stillet flere sammenhørende Ændringsforslag til § 26. Med Hensyn til dem skal jeg ganske henholde mig til, hvad den ærede Ordfører udtalte, og dernæst oplyse, hvorledes Virkningen vil blive af den foreslaaede Bestemmelse, som det nu foreliggende Forslag indeholder, nemlig at der kun ved Alderstilletag skal tages Hensyn til de Embeder paa Landet, som efter Reguleringssummen have en højere Lønning end 2,000 Kr., og til de Embeder i Kjøbstæderne, som efter Reguleringssummen have en højere Lønning end 2,500 Kr. Disse Embeder ville jo, efter hvad der nu foreslaas, aldeles være at fradrage, og det kan derfor have Interesse at se, hvormeget det betyder med Hensyn til det hele Antal af Embeder. Jeg skal da tillade mig at minde om, at den Fortegnelse over Embedernes Reguleringssum, som er omdelt til Rigsdagen, viser, at de faste Embeders Antal er 3,250, og naar man derfra drager de Embeder, hvis Reguleringssum overstiger paa Landet 2,000 Kr. og i Kjøbstæderne 2,500 Kr., og hvis Antal udgjør 178, saa bliver der 3,072 tilbage. Det er altsaa et forholdsvis ringe Antal Embeder, som gaa fra paa denne Maade. Det kan vistnok have Interesse at se, hvor forskjelligt Antallet er fordelt over de forskjellige Skoleaandskredse. Der er 2 Skoleaandskredse, nemlig Hjørring og Thisted's Skoleaandskredse, hvor der hverken i Kjøbstæderne eller paa Landet findes noget Embede, paa hvilket denne